

19.02.02

42a (שלם מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב) → 43a (אמר רב נחמן אמר שמואל)

1. וְשִׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלַי חֶטְאָ וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחְלְלוּ אֲנִי ה' מִקְדָּשָׁם: וְיִקְרָא פֶּרֶק כֵּב פֶּסוּק ט
 2. נִפְשׁ כִּי תִמְעַל מֵעַל וְחֶטְאָהּ בְּשִׁגְגָה מִקְדָּשִׁי ה' וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לֵה' אֵיל תְּמִים מִן הַצֵּאֵן בְּעֶרְפֶּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשִׁקְלֵי הַקֹּדֶשׁ לְאֲשָׁם: וְיִקְרָא פֶּרֶק ה פֶּסוּק טו
 3. **עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע עַל שׂוֹר עַל חֲמוֹר עַל שָׂה עַל שְׁלֵמָה עַל כָּל אֲבָדָה אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֵא דָבָר שְׁנִיָּהֶם אֲשֶׁר יִדְשִׁעֲנוּ אֱלֹהִים וְשֵׁלֵם שְׁנַיִם לָרַעוּהוּ: שְׁמוֹת כֵּב, ח
 4. אִם לֹא יִמְצֵא הַגִּבָּב וְנִקְרַב בְּעַל הַבַּיִת אֶל הָאֱלֹהִים אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמִלְאֲכַת רָעָהוּ: שְׁמוֹת כֵּב, ז
 5. כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׂוֹר אוֹ שָׂה וְטָבְחוֹ אוֹ מִכְרוֹ חֲמֻשָּׁה בְּקָר יִשְׁלֵם תַּחַת הַשּׁוֹר וְיִרְבַּע צֵאֵן תַּחַת הַשָּׂה: שְׁמוֹת כֵּב, לו
 6. וְאֶל פֶּתַח אֶהָל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ לְהַקְרִיב קִרְבָּן לֵה' לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה' דָּם יִחְשָׁב לְאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ וְנִקְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקְרָב עֲמוֹ: וְיִקְרָא יז, ד
 7. מְדוּעַ בְּזִית אֶת דָּבָר ה' לְעִשׂוֹת הִרַע בְּעֵינֵי אֶת אֹרְיָה הַחֲתִי הַכִּית בְּחֶרֶב וְאֶת אֲשֶׁתוֹ לָקַחַת לָךְ לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ הִרְגַת בְּחֶרֶב בְּנֵי עֲמוֹן: שְׁמוּאֵל ב יב, ט
 8. וְיֹאמֵר אֹרְיָה אֶל דָּוִד הָאֲרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה יוֹשְׁבֵי בְּסֻפּוֹת וְאֲדָנִי יוֹאֵב וְעַבְדֵי אֲדָנִי עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֲנִים... שְׁמוּאֵל ב יא, יא**

- I Expansion of ruling by שמואל in re: appointing an executor for orphans
- a שמואל quoting ר"נ – when the orphans reach majority, they may protest the division
- i ר"נ disagrees and disallows protest due to consideration of integrity of ר"נ
- ii challenge: ר"נ doesn't consider integrity of ר"נ (יפה) (אם כן מה כח ב"ד יפה) as a mitigating factor
- 1 support: if the judges misappraised by 1/6 (over or under), sale is null
- (a) dissent: רשב"ג – sale is valid, יפה כח ב"ד יפה
- (i) Ruling (ר"נ): follows חכמים
- 2 Answer: if they truly erred, we overlook ר"נ כח, in our case (of orphans), there was no error
- (a) Challenge: if they didn't err, what is the reason for the protest?
- (b) Answer: they're protesting the location of their portion (i.e. apportioned properly)
- II Status of errant division of estate (ר"נ נחמן); treated as purchase (vis-à-vis שמואל)
- a If the error is less than 1/6 – valid division
- i Note: only if division isn't done via שליח, in which case dispatcher can say לעוותי ולא שדרתיך
- b If the error is more than 1/6 – division invalid
- i Note: only if they didn't agree to use רשב"ג's appraisal (as above, per רשב"ג)
- c If the error is exactly 1/6 – division is valid and overage/underage must be repaid
- i Note: only if the division is chattel; but קרקע isn't subject to שמואל
- 1 Note: this limitation only holds if division was made by "eyeballing"
- 2 However: if land was measured, division invalid even if less than 1/6 (as per ruling of רבה)
- III שליח לדבר עבירה
- a Ruling: if someone sent a competent agent to cause damage – the שליח is liable – אין שליח לדבר עבירה
- i Counter: if שליח performs מעילה exactly as per agency – בעל הבית מעל
- ii Answer: inferred from תרומה (via חטא:חטא – vv. 1-2)
- 1 Question: why not infer from מעילה that עברה עבירה
- 2 Answer: מעילה and שליחות יד (vv. 3-4) are כתובים
- (a) Challenge: only true according to ר"נ ב"ה (ש) reads פשע עבירה as equating מעשה::מעשה
- (b) Answer: מעילה and מכירה ומכירה (v. 5) are כתובים
- (i) Note: valid according to position that כ אחד אין מלמדין הבאים; שני כתובים, why not infer?
- (ii) Answer: שחוט חוץ (v. 6) explicitly teaches that only actor is liable
1. question: why not infer from others (מעילה etc.) as opposed to שחוט חוץ
2. answer: extra phrase in v. 6 implies application beyond
- (iii) question: according to position that כ אחד אין מלמדין – שני כתובים הבאים כ אחד אין מלמדין – what's purpose of end of v. 6?
1. answer: only if person violates שחוט חוץ acting alone and fully aware
- a. counter: inferred from הוא/הוא
- b. counter: הוא/הוא insignificant
- iii Question: why does שמואל find dispatcher of murderer liable? (contra חכמים who infer from v. 7)
- 1 Answer1: הוא/הוא and שני כתובים מלמדים and he doesn't infer from v. 7
- (a) Note: even if שמואל reasons this way, he's agree that an agent for אסורות or איסורי ביאה is liable
- (i) Reason: בכל התורה כולה – the person who benefits is always the one carrying the liability
- 2 Answer2: liability is only כלפי שמים (חכמים agree but limit to זוטא)
- 3 Answer3: v. 7 is an exception and finds dispatcher of murderer liable
- (a) Counter: equation to עמון בני חרב frees דוד from liability (since אוריה is במלכות as per v. 8)